

BHARATIYA SINDHU SABHA

NEWSLETTER

505, Shree Prasad House 35th Road, Bandra (W), Mumbai – 400050. Price : Rs. 2/-
Volume 23 / No. 10 Tel.: 2648 8240, 26057250 JANUARY 2018

Website: www.bharatiasindhusabha.org E-mail: bssmumbai@gmail.com
Date of Publishing : **Last working day of the month**

LAL LOI, UTRAN, TIRMOORI

MAHESH TEJWANI

This is historical fact that global sindhi community was one of social stream of Hindu religion hence there is lot of similar customs, traditions and festivals among the Sindhis and other Hindus.

Lal Loi is lesser known sindhi festival celebrates during the winter season. Lal Loi resembles with Makar Sankranti and Lahori celebrated in the Punjab and other northern parts of India. As the Lal Loi is celebrated day before the highly important festival probably this is the reason for which this sindhi festival is not so much popular.

Like the Punjab economy of the ancient Sindh located on the banks of river Sindhu was also agricultural based hence there are few festivals associated with the crop. It is said that Lal Loi was associated with harvesting of winter crop. Another ritual faith believes that this festival is celebrated to mark the end winter season.

At the night of Lal Loi scene resembles with the Holika Dahan or the camp fire of western world.

Children collected wood piece and collection is set to fire. A few religious rituals are performed by sindhi women around this fire.

Lal Loi is the Sindhi name for the festival of Lohri. Prior to the independence of Pakistan in 1947, Lal Loi was celebrated in some parts of Sindh. On the day of Lal Loi children brought wood sticks from their grandparents and aunts and lit a fire burning the sticks in the night with people enjoying, dancing and playing around the fire.

Sindhis believe that the focus of Lal Loi should be on getting rid of old belongings and cleansing the mind in readiness of the festival of Tirmoori which is observed the day after Lal Loi by all Sindhis. Tirmoori is the Sindhi name for Makar Sankranti. For Sindhis, Makar Sankranti means worshipping Lord Sun and flying kites.

According to some, not all Sindhis observe Lal Loi and the festival may have been observed by people of Upper Sindh where historically there has been inward *migration from* Punjab. There are also linguistic similarities between the northern area of Sindh with the

Punjab region. It is however difficult to establish where Lal Loi was celebrated in Sindh or if it is observed there now. However, the Sindhi community in India celebrate Lal Loi annually where festivals are organised in places such as where the festival is organised by the Bharatiya Sindhu Sabha, Mumbai, Rajasthan, M.P., U.P, Chhatisgarh, Maharashtra, Gujarat, Delhi. In places where Sindhis and Punjabis

live in the same city, joint Lal Loi /Lohri festivals are organised.

Lohri Across Cultures

Lohri means different things across different regions. It is observed as Lal Loi in the Sindhi community. It has roots in the Himalayan regions, where Lohri marked the movement of the sun towards north. While some dedicate Lohri to Lord Surya, some appease Lord Agni. The idea is to thank the almighty for a good harvest and for bringing the harsh winters to an end.

Fire plays a very important role in the entire Lohri celebration. Majorly, Lohri is an offering to Lord Agni for multiple demands, the popular one is that of a son, because a son will gradually inherit the land and help his father in ploughing the fields. The fire is set up with wood and *goitha*, which is basically cow dung cakes and a good source of fuel in the rural setups. The fire also represents Lord Surya at night. The celebrants offer their treats, then distribute the *prasad* and also partake in the songs and gidda sessions that break out all around the grand fire.

Significance Of Lohri

Lohri marks the beginning of a new year and is celebrated with a lot of optimism. People

in all communities celebrate it with the hope of a good year ahead. They pray to the fire god to grant them their wishes, by offering the first harvest of the season. There's a huge significance of Lohri in Punjabi households with a newborn. Lohri's significance is heightened if it's a newly married couple's first Lohri. The entire family comes together to bless the couple. The traditional ritual involves walking around the Lohri fire for all your dreams to come true.

Foods To Eat On Lohri

Coming to the foods that you need to stock up on for Lohri day, make sure you have the basics right. Lohri should be all about spreading joy and enjoying good food that we love so much. From **rewari** to **gajak** and other winter snacks, you will suddenly find the markets full of these. Then, there is a huge role of **black sesame seeds**, along with **gehu ki bali** and **popcorn**. It is believed that food is offered to the fire that symbolizes Lord Agni to please the God and seek his blessings for a prosperous year ahead. Feeding the fire with these traditional snacks is also known to take away all the negative energies and bring good luck. People make several wishes while throwing things like chikki, rewari, gajak, peanuts, sesame seeds and popcorn in the bonfire and the flames of the fire are believed to carry the messages to the Lord.

Lohri is an official goodbye to the winter season and a festive welcome to the arrival of spring. We hope you have a great time offering treats to the fire god, appeasing Dulla by singing Lohri songs and spending some quality time with your family.

समाचार

हिन्दू चेतना संगम जो जोरदार कार्यक्रम

लाल लोई कार्यक्रम:

(1) चेम्बूर में लाललोई कार्यक्रम

13 जनवरी, छंछर जे डीहं, चेम्बूर जे भारतीय सिन्धु सभा जे उत्साही नवजवान कार्यकर्ताउनि लाललोई जे कार्यक्रम जो आयोजन कयो, चेम्बूर नवजीवन सोसायटीअ जे साधु वास्वाणी हाइ स्कूल जे साम्हूं वारे "मधुबन बाग" में लाललोई पूजा कई वेई जंहीं में 500 खां बि वधीक सिंधी अची शरीक थिया. लाललोई ब्राण खां पहिरी नंढनि- वडनि, जालुनि तोरे मर्दनि ऐं ब्राणि रांदियुनि में बहिरो वठी, खूबु इनाम हासुल कया. हाजुरीन जे विंदुर लाइ कुड्डु पिरोलियूं ऐं सुवाल पुछिया विया ऐं उन्हनि खे लाललोई ब्राण जो मकसद ऐं अहिम्यत बुधाइण सां गड्डु, जोगमाया जा ओराणा गाईदे, लाललोइ ब्राी वेई. भारतीय सिन्धु सभा जे बानीकारनि ऐं पदाधिकारियुनि पंहिजी हाजुरी डेई कार्यकर्ताउनि जी हौसला अफ़्ज़ाई कई. श्री लधाराम जी, श्री महेश तेजवाणी जी, श्री वीरू डूलाणी जी, दादा ईश्वर लालवाणी जी सां गड्डु चेम्बूर जा हाणोका नगर सेवक श्री महादेव शिवगान जी ऐं श्री विठ्ठल खड्डगमल ऐं श्रीमती राजश्री पलांडे बि वक्तु कडी अची पूजा में शरीक थिया. पूजा ऐं पलउ पाइण खां पोइ सभिनी खे लाललोईअ जो खासि परसाद, फुला, रेवडियूं, बोरींडा, गजरूं, मूरियूं ऐं बेर ऐं उन सां गड्डु संबोसा विरिहाया विया. नवजीवन सोसायटीअ जे आफ़ीस में कमु कंदड अधिकारियुनि जो पूरो साधु मिलियो असां संदनि थोराइता आहियूं. लाललोईअ जे काम्याबु ऐं मजेदार कार्यक्रम जो आयोजन करण लाइ चेम्बूर जे सभिनी कार्यकर्ताउनि खीरूं लहणियूं. खेनि खूबु खूबु वाधायूं. राजेश साहेत्या, भारती बठीजा, दीपक नाथाणी, श्याम मेंडा, विशाल पंजाबी, सुरजीत पंजाबी, मनीषा माखीजा, पूजा शर्मा, विजय राजपाल, संदीप खबरानी, सीमा भाटिया, लक्षमण कनल जी, वलभ इवेरी जी ऐं निर्मला चावला, चेम्बूर जा सभेई कार्यकर्ता अशिते बि मिली- जुली अहिडा कार्यक्रम कंदा रहंदा.

7 जनवरी 2018 ते हिन नएं साल जे शुरूआत में ई राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघ, भारतीय सिन्धु सभा ऐं बियनि हिन्दू संस्थाउनि जे गड्डियल कोशशिनि सां हिन्दू समाज जे कण कण में, हिन्दू समाज जे हर जातिअ में मौजूदु सात्विक चेतना, उत्साह, उमंग, देश भक्ति ऐं समता जे शक्तियुनि जो हिकु जोरदार संगम, मुलुण्ड झुलेलाल नगर में तमामु उत्साह सां तमामु वडे मैमाने ते थियो, जंहीं में अटिकल 1000 खनि स्वयं सेवकनि ऐं नागरिकनि भागु वरितो. हिन्दू चेतना संगम विषय ते रंगोली तमामु असरदारु ऐं सुहिणी हुई, जंहीं हर डिसंदड जो मन छिके पिए वरितो. संघ जी जानकारी ऐं संघ पारां हलंदड हिकु लख ऐं 50 हजार सेवा कार्य मां किनि कार्यनि जी प्रदर्शनी प्रेरणा डींदड ऐं वणदड हुई. पडिदे ते देश भक्ति पूर्ण डेखारियल पित्तर दिलछिकींदड हुई. स्वयं सेवकनि जा लाटी, कटी ऐं कराटे जा कार्य क्रम बहादुरीअ भरिया हुआ. 200 जुवान पूरे गणवेश में देश भक्तिअ जो विश्वास जागाए रहिया हुआ. वडो शानदार भगवे रंग जो ऊंचो झण्डो लहिराए जणु हिन्दू राष्ट्र जे वैभव जो विश्वासु डियारे.

सिन्धी जनजागरण रथयात्राऊं सम्पन्न. भारतीय सिन्धु सभा, राजस्थान

भारतीय सिन्धु सभा, राजस्थान ऐं राजस्थान सिन्धी अकादमीअ जे सहयोग सां सिन्धी भाषा खे मान्यता मिलिये 50 साल पूरे थियण जे स्वर्ण जयंती जे अवसर ते सिन्धी समाज में जागृति आणण, सिन्धी भाषा लाइ ऋचि पैदा करण लाइ सजे राजस्थान मां रथयात्राऊं कढियूं वयूं. रथ यात्रा जी शुभ शुरूआत 23 डिसम्बर 2017 तीर्थराज पुष्कर खां कई वई जा राजस्थान में वसियल सिन्धी बस्तियुनि मां थीदी 31 डिसम्बर 2017 ते जयपुर नगरीअ में सम्पन्न थी. पुष्कर में राज्य भर मां आयल सतनि संभागीय रथनि जो पूज करे धर्मध्वजा

फहिराए सतनि दिशाउनि में वर्ना कया विया. हिन अवसर ते भा.सि.सभा, राजस्थान जा मार्गदर्शक श्री कैलाशचन्द्र चयो त असां पंहिजे व्यवहार ऐं आचरण में संस्कार ऐं संस्कृति खे समझणु खपे. हुननि वधीक बुधायो त बिना सिन्धु जे भारत अधूरो आहे.

रथयात्राउनि जे अवसर ते अखिल भारतीय सिन्धी साधू समाज जे राष्ट्रीय महामन्त्री श्री श्यामदास, पुष्कर आश्रम जा महन्त श्री राममुनिजी, महन्त हनुमानरामजी, निर्मलधाम जा स्वामी श्री आत्मदास जी, श्री प्रेम प्रकाश आश्रम जा साईं ओमलाल शास्त्री, दादा नारायणदास, जतोई दरबार जा श्री फतनदासजी वगैरह सन्तनि अची आशीर्वाद डिनी. भा.सि.सभा जा संघठन मन्त्री श्री भगताराम ऐं उपाध्यक्ष श्री नवलराइ बचाणी बि स्वी आशीर्वाद डिनी. सतनि हन्धनि तां सत सींगारियल रथ अची जयपुर में गड्डु थिया.

भारतीय सिन्धू सभा राजस्थान जे प्रदेश महामन्त्री श्री महेन्द्रकुमार तीर्थाणीअ बुधायो त 31 डिसम्बर 2017 शाम जो 4 बजे टौक रोड जयपुर में आयल कृषि फार्म, दुर्गापुरा जे श्याम ऑडिटोरियम में भव्य रंगीन सांस्कृतिक कार्यक्रम जो आयोजन कयो वियो हुआ जिते अतिथि, सिन्धी समाज जा नौजुवान, बार, मातृशक्ति बुजुर्ग राजस्थान जे जुदा जुदा नगरनि ऐं कस्बनि मां अची कठा थिया हुआ, जयपुर शहर जे जुदा जुदा कॉलेनियुनि मां भारतीय सिन्धू सभा जा कार्यकर्ता हिन कार्यक्रम खे पूरीअ तरह सफल बनाइण लाइ कमरु कथे बीठा हुआ.

सन्त श्री पूज्य नन्दलालजीअ बुधायो त भारतीय सिन्धू सभा तर्फां हिन इस में कयल प्रयास साराह जोगो आहे. सिन्धी बोली, संस्कृति ऐं सभ्यता खे बचाइण जे वास्ते हर मुमकिनु कोशिश ऐं कुर्बानी डियूं. हीउ सभु नई टहीअ खे बुधायूं. उन्हनि खे सिन्धू घाटी सभ्यता, मोहनजे दड़े वारी सभ्यता, सिन्धू नदीअ जे किनारे ते वेदनि जी रचना वगैरह जे बारे में वाकुफु करायूं.

सत रथनि जे समापन समारोह हिक क्रिस्म जे क्रान्तिअ जी शुरूआत कई आहे. महामंडलेश्वर पूज्य श्री हंसराजजी महाराज बुधायो त अगर असां पंहिजे घरनि में बारनि, पुटनि,

पोटनि सां सिन्धीअ में नथा गाल्हायूं त सिन्धी भाषा, सिन्धी संस्कृति ऐं सिन्धी सभ्यता नई पीढीअ ताई पहुची न सघंदी, इनकरे हित सभु आयल सभिनी सिन्धी भाउरनि, भेनरुनि खे इहो संकल्प करणु घुरिजे त अजु खां वठी पंहिजनि बारनि सां सिन्धीअ में ई वार्तालाप कंदासीं ऐं बियनि खे बि सिन्धी सभ्यता ऐं संस्कृति खे बचाइण लाइ प्रेरित कंदासीं.

राजस्थान सिन्धी साहित्य अकादमीअ जे अध्यक्ष श्री हरेश राजवाणीअ बुधायो त राजस्थान जे सतनि सम्भागनि मां निकितल सत रथ यात्राऊं पूरीअ तरह सफल रहियूं, जंहिं में सिन्धी समाज जे हिक वडे उत्सव जो दर्शन थियो. हर शहर, हर कस्बे में रथ यात्राउनि जो भव्य स्वागत थियो. हिन मौके ते अजमेर जे श्री घनश्याम भगत ऐं पार्टी डाढी मौज मचाई. जगह जगह ते प्रसाद विरिहायो वियो, शहरनि ऐं गोठनि में रथ यात्राउनि जो स्वागत शहनायुनि ऐं बहिराणी साहेब सां कयो वियो. सिन्धी समाज जे पंचायतुनि जे पूज मुखी साहिबनि जो बि तमामु सुठो सहयोग हुआ.

भारतीय सिन्धू सभा, राजस्थान जे मार्गदर्शक श्री कैलाशचन्द्र शर्मा पंहिजे आशीर्वचन में हाजुर सिन्धी समाज जो मार्गदर्शन कयो. जयपुर जे हिन समारोह में मुख्य अतिथिअ जे रूप में अटल बिहारी हिन्दी विश्व विद्यालय भोपाल जो अग्रियों कुलपति डॉ. मोहनलाल छीपा हुआ. कार्यक्रम में सजे राजस्थान मां पधारियल मुझिज प्रतिनिधि शामिलु थिया.

भारतीय सिन्धू सभा, राजस्थान जे प्रदेशाध्यक्ष श्री लेखराज माधू, प्रदेश महामन्त्री (संघठन) श्री मोहनलाल वाधवाणी, रथ यात्रा प्रदेश प्रभारी श्री महेन्द्रकुमार तीर्थाणी, राजस्थान सिन्धी अकादमी जा सचिव श्री ईश्वर मोरवाणी बि पंहिजा विचार रखिया.

भारतीय सिन्धू सभा, राजस्थान हिन क्रिस्म जो सुन्दर कार्यक्रम रखी समाज अग्रियां हिकु मिसाल रखियो आहे. हिन खां अगु पूज पंचायतुनि जे सहयोग सां हर साल गोठ गोठ में सर्वे बाल संस्कार शिबिर चालू कराए समाज खे बुनियादी कार्य करण जी प्रेरणा डिनी आहे. भारतीय सिन्धू सभा जे अहिडनि सभिनी कार्यकर्ताउनि खीरूं लहिणियूं.



हेमू तुंर्हिजो नालो

हेमू तुंर्हिजो नालो, असां अमर रखंदारसी,
तो कुर्बान कई जान, असां बि सभु कुझु कंदारसी.

माता खे गुलाम, तोखां डिठो न वियो,
अंग्रेजनि जो जुल्म, तोखां सठो न वियो,
गुलामीअ जी गाडी, पटरीअ तां लार्हीदारसी,
हेमू तुंर्हिजो

सिन्धी जुवान तोखां प्रेरणा वठंदारसी,
देश लाइ सभु कुझु कुर्बान कंदारसी,
अखंड भारत जो सपनो साकार कंदारसी,
हेमू तुंर्हिजो

नेणूराम शर्मा, ऐं प्रेम रामचन्दाणी,
दुहिरायो उन्हनि हो, हेमू कालाणी,
भारत जो झंडो लहिराईदा रहंदारसी.
हेमू तुंर्हिजो

राधाकृष्ण भाग्यिया, 'भाग्यनि वारो'

बुजुर्ग इई रहिया आहिनि समाज खे पर्यावरण बाबति जी नई दिशा.

मुम्बईअ जे उपनगर सान्ताक्रूज (वेस्ट) में प्राकृतिक गैस ते आधारित अनोखो समशानगृह ठाहियो वियो आहे. हीउ देश जो पहिरिएं किस्म जो प्रयोग आहे. हिन्दुनि खां सवाइ कैथलिक, ईसाई ऐं पारसी क्रौम जा माणहू बि हीअ हकीकत स्वीकार करे रहिया आहिनि, जीअं पर्यावरण जी रक्षा थी सघे. वक्त सां गड्डु हर कंर्हि खे बदलिजणु घुरिजे, अहिडी सिख्या सान्ताक्रूज जा बुजुर्ग इई रहिया आहिनि.

गीता में श्री कृष्ण चवनि था

'जातस्य हि ध्रुवो मृत्युर्ध्रुवं जन्म मृतस्य च।

तस्मादपरिहार्येऽर्थे न त्वं शोचितुमर्हसि ॥2/27॥

मतिलबु त जंर्हि जन्मु वरितो आहे उनजो मौत थियणु निश्चित आहे , इन करे शोक न करि.

हीअ गाल्हि त थी मनुष्य जे भावनाउनि ऐं पंर्हिजाइप जे गुणानि जी. पर मानव सभ्यता जी शुरुआत खां ई हिक समस्या त चालू ई आहे. फ़ोट थियल इनसाननि या पालतू पशुनि जे अंतिम संस्कार जी. खोजनाउनि जरिए मिलियल ज़ाण जे आधार ते चई सघिजे थो त पहिरीं लाशनि खे ज़मीन अन्दरि पूरण जी प्रथा हुई, उन खां पोइ दाह संस्कार जी रीति अपिनाइण लगा. पर वक्तु गुजरंदे खासि करे वर्तमान में खूब परेशानियूं अचण लगियूं. इंगलनि जी अंधाधुंध कटाईअ ऐं वधंदइ आदमशुमारीअ पर्यावरण जो बैलंस बिगाडे छडियो आहे. नतीजो इहो निकितो जंर्हि असांखे लाशनि जे अब्नी संस्कार लाइ नयूं रीतियूं अपिनाइण लाइ मजबूर करे छडियो आहे ऐं काफ़ी हद ताई उहे पद्धतियूं कारिगर सिद्ध थी रहियूं आहिनि.

मुम्बईअ जे सान्ताक्रूज (वेस्ट) उपनगर जे रिटायर्ड सीनियर सिटिजन बुजुर्गनि जे मन में दूषित वातावरण खे कन्ट्रोल में रखण जी इच्छा थी, जंर्हि जे फलस्वरूप एशिया जो अकेलो 'वायु दहन शमशान' वजूद में आयो. भारतीय सिन्धु सभा बि इन प्रोजेक्ट सां सक्रिय रीत जुडियलु आहे ऐं पूरो सहकार इई रही आहे. हिननि सांताक्रूज जे बुजुर्गनि पाण में वेही विचारु कयो त अकेले साताक्रूज जे समशान में लाशनि जे दाह संस्कार लाइ हर साल 1800 खां वधीक वणनि जी कटाई कई थी वने, ऐं राष्ट्रीय स्तर ते इहो अंगु 80 लख वण कथियो वियो आहे. यकिदमु हुनि लिखिति में म्युनिसिपल कॉर्पोरेशन वारनि सां सम्पर्क कयो ऐं इहो तय कयो त शव दाह लाइ लकिडनि जे बदिरां प्राकृतिक गैस जो इस्तैमालु कयो वने. ऐं उन मुताबिकु वर्तमान हिदू समशान जे पासे में नओं समशान बणायो वने. पूरे प्रोजेक्ट ते साढा टे करोड खर्च थियो आहे. 23 ऑक्टोबर 2016 ते उनजो राज्यपाल जे मुबारक हथनि सां उद्घाटन करायो वियो. दानु जो काफ़ी हिरो हिक गुजराती दानवीर डिनो आहे.

समशान जे दाह कार्य लाइ प्राकृतिक गैस जूँब भठियूं 170 माणहू वेही सघनि अहिडो हिकु वडो हॉल "शांति स्थल" आहे, आधुनिक टेकनोलोगीअ जो उपयोग करे ऑडियो सिस्टम,

वाइफाइ सिस्टम, सीसीटीवी कैमेरा ऐं विडियो रिकार्डिंग जी व्यवस्था बि कयल आहे, जीअं विदेश में रहंदइ पंहिजनि प्यारनि माइटनि जी अंतिम संस्कार जी विधि डिस्सी सघनि. हिन प्रोजेक्ट में भा.सि.सभा जो सक्रिय कार्य कर्ता श्री रमेश हासानन्दाणी पूरीअ तरह समर्पित आहे. इन खां सवाइ सुबुह 8 बजे खां शाम जो 8 बजे ताई "मोक्ष वाहिनी" बान्द्रा (पश्चिम) खां अंधेरी ताई नागरकनि जे शवनि खे आणण लाइ निःशुल्क सेवा शुरू करायल आहे. प्राकृतिक गैस, बिजली, पानी वगैरह का समूरा खर्च महानगरपालिका उठाती है और नागरिकों से नहीं लिया जाता .

समशान जे निर्माण वस्तु अध्यात्म, पर्यावरण, धार्मिक भावनाउनि, मृतक जे श्राध वगैरह जे बारे में पूरी कोशिश कई वई आहे. हाठियुनि जे रखण लाइ आधुनिक तरह जी व्यवस्था निःशुल्क कयल आहे. समशान जे पारां 10 ग्राम देसी गीहु, चंदन जूं नंढियूं 5 काठियूं बि निःशुल्क डिजिनयूं वेदियूं आहिनि. हिन समशानगृह खे ISO 14001, 2015 तहत रजिस्टर करायलु आहे. कुझु डीहं अगु स्व. शशी कपूर फ़िल्मी हस्तीअ जो देहांत थियो. उन जो संस्कार पिणि हिन समशान गृह में थियो.

समशान जे बानीकारनि जो इहो चवण आहे त काबि वस्तु चडे कम में ई कतबु अचणु खपे. देह त मिटी या रख थी वेदी. लाश मथां पियल शालूं ऐं कपडा बि छो अजाया फिटी कया वगनि. इन लाइ असांजो श्री रमेश उहे कपडा वडी हिफाजत सां गडु करे लॉन्डीअ मां साफु कराए, प्रेस कराए फूट पाथ ते गरीब बेसहारा उघाड़नि इन्साननि खे पंहिजनि हथनि सां ढके ईदो आहे. रोज रात सुबुह जो अहिडनि घुरजाउनि जी तलाश में रहंदो आहे.

अहिडीअ तरह शरीर जा उज्वा बि छो अजाया वगनि. इन लाइ अंग दान कराइण जी मुहिम बि चालू कराई अथसि. इन तरह जा विचार रखंदइ असांजा काफ़ी सिन्धी भाउर बि सुजाग थी रहिया आहिनि. इन प्रकार जे सेवाउनि लाइ श्री रमेश हासानन्दाणी सां सम्पर्क 9322247644 ते या भारतीय सिन्धू सभा जे ज़रिए करे सघिजे थो.

सिन्धी चैनल लाइ दादा चन्दीरामाणी, अध्यक्ष भा.सि.सभा जी अपील

मुंहिजा प्यारा सिन्धी भाउरो ऐं भेनरूं, तव्हां सभिनी अग्रियां मुंहिजी निमाणी वेनिती आहे त असीं सरकार खां सिन्धी चैनल वठण जी कोशिश करियूं. सिन्धी चैनल वठण सां असीं समझी सघूं था त पंहिजे सिन्धियत जूं सभु गाल्हियूं डेखारे सघूं था.

असांखे सरकार कुछु कुछु डिनो आहे, पर सभु शयूं न डिजिनयूं आहिनि. सरकार खे असां वेनिती करियूं. असां जे प्रधान मन्त्री श्री नरेन्द्र मोदीअ खे, असांजे इन्फर्मेशन ऐन्ड ब्राडकास्टिंग मन्त्री श्रीमती स्मृति ईरानीअ खे, असांजे प्रसार भारतीअ जे सी.ई.ओ श्री शशि रमपतिअ खे चिट्ठियूं लिखूं ऐं ई-मेल करियूं ऐं हर तरह जी कोशिश करियूं त असां खे सिन्धी चैनल खपे. असांखे कंहिं बि हालत में सिन्धी चैनल लाइ सभ खां वधीक कोशिश करणी आहे. असां सभिनी सिन्धियुनि खे खबर आहे त असां पंहिजे पुरुषार्थ सां पाण खे ठाहे ठीकु रखियो आहे, मोखियो आहे. एतिरे कदुरु असां सिन्धियुनि पंहिजूं अस्पतालूं बि खोलियूं, कॉलेज बि खोलिया आहिनि ऐं बिया बि घणेई धर्म जा कम कया आहिनि ओल्ड होम बि खोलिया आहिनि. समाज लाइ सभु गाल्हियूं कयूं आहिनि, जेके समाज लाइ करणु खपनि.

तव्हां खे ज़ाण थी डिजे त श्री राम ज़ेठमलाणी इन बाबति सरकार ते केस कयो आहे. सरकार थी चवे त असां वटि पैसा कोन्हनि, सिन्धी पंहिजा पैसा कढनि. सिन्धी पैसा अहिडियुनि गाल्हियुनि लाइ बि कढंदा त असां समाज जे कमनि लाइ पैसा किथां आणीदासीं ? इन करे सरकार ते ज़ोर आणणो आहे त असां खे पंहिजी सिन्धी चनिल डिजे. श्री ज़ेठमलाणी जो केस 1 मार्च ते अचिणो आहे तंहिं करे असां उन खां अगु में कोशिश करियूं ऐं सरकार ते ज़ोर आणियूं, चिट्ठियूं लिखूं, ई मेल करियूं, इहो हर सिन्धीअ जो फ़र्जु बि बणिजे थो.

मूं वटि श्रीमती आशा चांद बि वेठी आहे. हूअ बि इन लाइ कोशिश करे रही आहे. मां बि आशा चांद सां इन विषय ते शामिलु आहियां. मां भारतीय सिन्धू सभा तर्फां सज़े हिन्दुस्तान में सभिनी कार्यकर्ताउनि ऐं सभिनी शाखाउनि जे बानीकारनि खे अपील ऐं प्रार्थना थो करियां त सिन्धी चैनल लाइ सभु गडिजी कोशिश करियूं



Mob.: 9322851315
8082475935

Kamal Sajnani



VISHAL DECOR

We Undertake Painting,
Texture Work, Wallpapers,
Plumbing, Carpentry, Electrical,
Pop, False Ceiling, Kitchen Platform,
All Types of Civil and Tiling Jobs,
Exterior Painting, Plastering and
Terrace Waterproofing Etc.

45, Ground Floor Sindhuwadi, M.G. Road,
Ghatkopar (East), Mumbai - 400 077.

With Best Compliments

Contact for Air Bookings

**HARISONS
INTERNATIONAL**

353, Kalbadevi Road,
Mumbai - 400002
Tel.: 22404901

With Best Compliment From :



Shri. Laxman P. Kanal

Advocate Supreme Court & Legal Consultant
General Secretary (BJP Sindhi Cell Mumbai)

Film Censor Board Member
(Govt. of India Information & Broadcasting Ministry)

Secretary Bharatiya Sindhu Sabha Uvak Vibhag

Smt. Kiran L. Kanal

B.Com., LL.B

Office :

306, Briya House, 3rd Floor,
265, Bazar Gate Street, Fort, Mumbai - 400 001.

&
302-A, Vaikunth Annexe,
Near Swami Vivekanand College,
Sindhi Society, Chembur, Mumbai - 400 071

Residence

Plot No. 109, 6th Floor, Satnam Sharan Building,
Near Pink Corner, Chembur, Mumbai - 400 071.

101, Vaikunth Annex, Near Swami Vivekanand College,
Sindhi Society, Chembur, Mumbai - 400 071.

Tel. : 2524 5667 (R)

Mobile : 98200 66854

E-mail : laxmanpkanal@yahoo.co.in

Web : www.laxmankanal.com

With Best Compliments From

**SEAWAYS MARITIME
&
TRANSPORT AGENCIES
P LTD
SEAWAYS
SHIPPING AGENCIES**

509/510/521, VYAPAR BHAVAN, P. D'MELLO ROAD,
CARNAC BUNDER, MUMBAI - 400009 (INDIA)
TEL.: 23486115 / 23486116 / 40425333 (Hunting)
Direct : 6631 4137 (VBD) Fax : 91-22-23488702

E-mail : bhisham@airtelmail.in
smaritime@airtelmail.in
bhisham@airtel.blackberry.com

Mobile : 9820058789 (VBD)
9820158586 (Bhisham) 9820056607 (Vijay)

FOR SINDHI, HINDI SONGS, BAHARANA SAHIB, MATA KI JYOT, BIRTHDAY, WEDDING, DANCE, MAHENDI AND OTHER ENTERTAINMENT PROGRAMMES, PLEASE CONTACT SHRI AMAR JAGYASI AND MAY BE GIVEN CHANCE.

BHARATIYA SINDHU SABHA RECOMMENDS DIL BAHAR ORCHESTRA.

SHRI AMAR JAGYASI MAY BE CONTACTED ON T : 0251-2701510 M - 9324066566.

मुंर्हिजा मिठिडा प्यारा सुहिणा सिन्धी
दिलि सां ऐं फ़ख़ सां चओ त

अर्सी सिन्धी पंर्हिजे इष्ट देव झूलण खे सदा यादि कंदा रहूं ऐं सभिनी सिन्धियुनि खे
संगठित करण लाइ हरि का कोशिश कंदा रहूं.

पंर्हिजे प्राचीन इतिहास खे बुलंदु वंदा रहूं, इहो असांजो फ़र्जु आहे.

घरनि में सिन्धी ग़ाल्हाईदा रहूं.
जीअं असांजी सिन्धी बोली असांजे बारनि में पुख़्ति रहे.

L.K. CHANDIRAMANI

KHANCHAND & SONS

T : 022-22826725 M: 9321027259

مقرر ڪئي وئي آهي جا نينو ميٽر پر سٽيردين پر سڪويٽر سينٽيميٽر آهي.

هارورڊ ۾ آيل ٿي. ايج. چان سڪول آف پبلڪ هيلٿ ۾ ڪيل اڀياس موجب دير رات تائين ٿيڻ لائيت چالو ڪري يا روم ۾ اسٽريٽ لائيت جي روشني ڪافي وقت تائين اچي يا مهلا نائيت شفٽ ۾ ڪم ڪندي هجي ته اهڙين مهلائن کي ٻين مهلائن جي پيٽ ۾ بريست ڪنسر جو جوکو وڌيڪ ٿئي ٿو. اهڙن شخصن کي ڊلاڪيٽا پائي صبح جو پنجن منٽن لاءِ اس ۾ اهڙي نموني بيھڻ گھرجي جيئن سڄ جا ڪرڻا سڌا ان جي بدن تي پھچن. ائين ڪرڻ سان سرير ۾ بدن کي تازو تانور ڪندڙ هارمونس ڪم ڪرڻ شروع ڪري ڇڏيندا. برابر ۱۴ ڪلاڪن کان پوءِ هارمونس جي شڪتي گھٽجندي ويندي ۽ ننڊ اچڻ شروع ٿيندي.

موبائيل جو سڪرين پٽ پر ڪاش جو پردوشڻ ڦهلائي ٿو. رات جو سمھڻ کان اڌ ڪلاڪ اڳ موبائيل جي سڪرين لائيت بند ۽ روم جي لائيت ڊمر ڪري ڇڏجي. شير جي اندرئين سرشتي تي پٽ انجو زبردست اثر ڏنو ويو آهي. چيري (الو) ۽ چمڙي جهڙن پکين جي نسل وڃي ٿو گھٽجندي. ڪمي ۽ ڪچئون جهڙن پاڻيءَ جي جيون جي ڄم شڪتيءَ ان هندن تي ڏاڍي گھٽجڻ لڳي آهي جتي ڪنارن تي اسٽريٽ لائيت گھڻي انداز ۾ آهي.

سلامتيءَ جي خيال کان ايل. اي. ڊي لائيت جو واهپو وڌائجي، روڊن تي ڊمر لائيت هجي. آرٿيفيشيل انٽيليجنٽ جي زماني ۾ سينسر جو استعمال ڪري روڊن جي لائيت رات جو ۱۲ بجي کان پوءِ ڊمر ٿئي يا واهن جي اچڻ تي ڦل لائيت ۽ انهن جي وڃڻ کان پوءِ وري ڊمر ٿئي اهڙو بندوبست ڪري سگھجي ٿو. مطلب ته پر ڪاش جو پردوشڻ گھٽ ڪرڻ گھرجي.

فريش مڪسوس ڪندا آهيو! يعني توهانجي تازي تواني ٿيڻ جي پر ڪريا ۾ انڌڪار جو به وڏو ۽ اهم رول آهي! هاڻ ته اسٽريٽ لائيت جي تيز روشني اسانجي بيد روم ۾ ڏاڍي دخل اندازي ڪري رهي آهي. روڊ-رستن تي دير رات تائين ماڻهن جي چهل پهل لڳي پيئي هوندي آهي، ان ڪري ماڻهن جي ننڊ ۾ رخنو پوي ٿو ۽ پٽ سرير جو بايولاجيڪل ڪلاڪ (حياتياتي گھڙي) پنهنجي مقرر ڪم کي سرانجام ڏيڻ واري سرشتي ۾ گڙبڙ اچڻ سبب سرير برابر ڪم نه ڪري سگھندو ۽ مختلف بيمارين جو شڪار ٿي پوي ٿو. بي خوابيءَ جو مريض (انسانيئم) بڻجي پوي ٿو. هيءَ حد کان وڌيڪ روشني، انسان ۽ ننڊ جي وچ ۾ گرهڻ وانگر بڻجي پوي. رات ۾ ٻرندڙ بلبن جي تيز روشني رستن کي ته چمڪائي ٿي پر پرياورڻ کي زبردست نقصان پهچائي ٿي. شهرن ۾ ته رات جو به تارا نظر نه ايندا آهن.

جرنل آف سائنس اڏوانسز ۾ ڇپيل هڪ خبر انوسار دنيا ۾ پر ڪاش جو پردوشڻ (لائيت پوليشن) ۲۰۱۷ سيڪڙي جي حساب سان وڌي رهيو آهي، پر ڀارت ۾ اها تيزي ۲۰۱۷ جي حساب سان ٿي رهي آهي! ڪجهه ڏينهن اڳ مهاراشٽر جي مکيه منٽريءَ اعلان ڪندي چيو آهي ته ممبئيءَ جي سموري سامونڊي ڪناري کي سٽريٽ لائيت سان جگمگايو ويندو، جيئن رات ۾ به سٽلاني لطف وٺي سگھن! ڪرستوفر ڪبائلي سائنسدان ان وشيه تي ڪافي کوجنائون ڪري رهيو آهي ۽ ان وشيه تي نالور ڪيو اٿس وڃايل راتيون - يعني لاسٽ آف ناٽس (Lost of nights).

رات ۾ بجليءَ رستي پيدا ڪيل هٿرادو سڀ روشني ڪو پردوشڻ نٿي ڦهلائي پر ضرورت کان وڌيڪ روشني پڪ ٿي پڪ پردوشڻ ڦهلائي ٿي. پر ڪاش جي پردوشڻ ماپ جي هڪ اڪائي

پارتيه سنڌو سپا	Registered with Newspaper of India (RNI) 70242/94.
نيوز ليٽر	To,
۲۳۷ انڪ	
جنوري ۲۰۱۸ ع	

هي پريو! اسانکي ڀرم تيڃ مان کيي گهري انڌڪار طرف وٺي هل!!! جيوترو ما تمسو گميه!!!

آهن، هر انسان کي گهرجي ته اهڙن مخالفتي جوڙن جي وچ ۾ ميزان يعني بئلس بڻائي رکي. گهڻي خوشي به نقصانڪار ۽ گهڻو غم پڻ پريشانيءَ ۾ وجهيو ڇڏي! بئلس بگڙجڻ سان انسان ۽ پرڪرتيءَ ٻنهي تي تمام گنڀير اثر پوڻ شروع ٿيا آهن. دنيا جي سرجهار نڀتو ۽ پاڙيتو - سڪارتمڪ ۽ نڪارتمڪ ٻنهي قسمن جي مخالفت جوڙن جي، تنون جي رچنا ڪري اسانکي ٻنهي جي وچ ۾ بئلس رکڻ جي پريڙا ته ڏئي ٿو پر هي بند اڄڏهن اهي اشارا سمجهن نه.

پرڪاش پڻ جيون ۾ تمام ضروري آهي ۽ بجليءَ جي کوچ کان پوءِ ته هر ڪنهن جي جيون ۾ روشني ڦهلجي ويئي آهي، پر ان جو اهو مطلب ناهي ته انڌڪار خراب آهي. اهو ويچار ته ڪري ڏسو ته توهانجي بيدروم ۾ جيڪڏهن اوندهه ناهي ته توهان گهري ننڊ جو مزو ماڻي نه سگهندا. گهري ننڊ کان پوءِ جڏهن اڻندڻ آهيو ته ڪينرو نه پاڻ کي

تمسو ما جيوترو گميه - اها پرارٿنا برهدارٿيڪه اڀرندي ۾ ڏنل آهي. جنهن جو مطلب آهي - اونهي انڌڪار مان هي پريو! ڀرم تيڃ ڏانهن وٺي هل. اسان پرڪاش جي مهما ايتري ته وڌيڪ ڪري وينا آهيون جو انڌڪار جو مهتو بلڪل وساري ويناسين. ٻين لفظن ۾ پرڪاش کي ايشور جو روپ (ڀرم تيڃ) ڏيئي، انڌڪار کي دانو وانگر ڌڪارڻ لڳا آهيون.

هاڻ ۲۱ صديءَ ۾ اهڙي پرارٿنا کي الٽائي ڇڏڻ جي ضرورت محسوس ٿيڻ لڳي آهي - ڀرم تيڃ مان هي پريو! گهري انڌڪار طرف وٺي هل - جيوترو ما تمسو گميه. ڇو ته اسان جي حصي ۾ ايندڙ انڌڪار اسان کان ڪسجي رهيو آهي! جنهن ڪري انسان ذات ۽ پرڪرتي ٻنهي تي گنڀير اثر ٿيڻ شروع ٿي ويا آهن.

شري ڪرشن پڳوان به گينا ۾ صاف لفظن ۾ اشارو ڪيو آهي ته پرڪرتيءَ جيڪي مخالفتي جوڙا (هنديءَ ۾ ڏونڊو) جيئن ته سڪ-ڏڪ، مان-ايمان، خوشي-غم، پرڪاش-انڌڪار وغيره انسانن کي ڏنا